

Англійська мова

ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ (1–3 бали)

1 бал

- **Когнітивні процеси:** З допомогою вчителя розпізнає на слух або візуально окремі знайомі англійські слова (наприклад, *hello, cat, pen*), спираючись на ілюстрації.
- **Навчальна діяльність:** Копіює елементарні дії (наприклад, переписує окремі літери або слово за зразком), припускається численних грубих помилок у вимові та написанні навіть простих слів.
- **Рівень самостійності:** Потребує постійного індивідуального супроводу вчителя; самостійно не може знайти потрібну вправу чи почати завдання.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Відповідає на навідні запитання лише односкладно (*Yes/No*), уникає будь-якого спілкування англійською мовою.
- **Частота вияву вмінь:** Сприйняття та відтворення іншомовного матеріалу є випадковим, поодиноким і фрагментарним.

2 бали

- **Когнітивні процеси:** Механічно відтворює окремі зазубрені слова, фрази чи числівники без розуміння їхнього контексту або граматичного зв'язку.
- **Навчальна діяльність:** Сприймає на слух дуже короткі ізольовані репліки, читає окремі слова за допомогою вчителя, але не розуміє загального змісту речення.
- **Рівень самостійності:** Починає виконувати мінімальні дії лише після багаторазового особистого звернення педагога, очікує постійних покрокових підказок.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Пасивно слухає спілкування однокласників, може повторити просте слово або коротку фразу за вчителем.
- **Частота вияву вмінь:** Мовленнєві вміння виявляються вкрай рідко, виключно у ситуаціях точного копіювання дій дорослого.

3 бали

- **Когнітивні процеси:** Розрізняє базові граматичні або лексичні категорії (наприклад, де іменник, а де дієслово; де теперішній час, а де минулий) за підказками, але плутає їхні правила.
- **Навчальна діяльність:** Читає адаптовані мікротексти з великою кількістю помилок, намагається побудувати просте речення з суттєвими порушеннями порядку слів.
- **Рівень самостійності:** Намагається працювати самостійно з текстом чи словником підручника, але за найменших труднощів зупиняється.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Вступає в навчальний діалог за вказівкою, дає короткі нерозгорнуті відповіді на прості запитання (*I am ten. / It is blue.*).
- **Частота вияву вмінь:** Прояв англомовних умінь має нестабільний, суто ситуативний характер.

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ (4–6 балів)

4 бали

- **Когнітивні процеси:** Розуміє загальний зміст нескладних автентичних чи адаптованих текстів (при аудіюванні та читанні), відтворює основні факти з незначною допомогою.
- **Навчальна діяльність:** Виконує прості граматичні та лексичні вправи за готовим шаблоном чи зразком (наприклад, підставляє слова у пропуски, розкриває дужки у *Present Simple* за правилом).

- **Рівень самостійності:** Працює самостійно за чітким аналогом, але потребує підтвердження правильності дій з боку вчителя («Тут має бути *is* чи *are*?»).
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Побудує коротке діалогічне висловлювання (2–3 репліки) на знайому тему за допомогою планів-підказок, формально присутній при груповій роботі.
- **Частота вияву вмінь:** Демонструє базові мовні навички періодично, переважно під час виконання знайомих тренувальних вправ.

5 балів

- **Когнітивні процеси:** Самостійно наводить лексичні приклади до вивчених тем (*My Family, Hobbies, Weather*), розпізнає базові граматичні структури у тексті.
- **Навчальна діяльність:** Складає прості письмове речення (наприклад, опис малюнка), припускається помітних помилок у правописі та граматиці, які може виправити після того, як учитель вкаже на них.
- **Рівень самостійності:** Самостійно виконує стандартні домашні та класні завдання до тексту за інструкцією, інколи просить допомоги зі складною лексикою.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Відповідає на запитання по суті теми, долучається до обговорення елементарних побутових ситуацій у межах вивченого матеріалу.
- **Частота вияву вмінь:** Читацькі та аудіативні навички виявляються достатньо стабільно в межах поточної теми чи уроку.

6 балів

- **Когнітивні процеси:** Свідомо застосовує вивчені лексико-граматичні правила, пояснює прості мовні зв'язки (наприклад, коли вживати закінчення *-ed*, а коли третю форму дієслова).
- **Навчальна діяльність:** Самостійно пише короткі повідомлення особистого характеру (лист другу, листівка до 5–6 речень) за планом, припускаючись несистематичних дрібних помилок.
- **Рівень самостійності:** Демонструє базову самоорганізацію, впевнено користується англо-українським словником та додатками у підручнику.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Здатний побудувати монолог-опис (наприклад, про своє улюблене місто чи тварину), узгоджує мовленнєві дії з партнером у парі.
- **Частота вияву вмінь:** Мовленнєві та письмові навички виявляються регулярно під час виконання завдань середнього рівня складності.

ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ (7–9 балів)

7 балів

- **Когнітивні процеси:** Самостійно аналізує іншомовний текст, групує та класифікує лексичні одиниці за синонімами/антонімами, розуміє структуру складного речення.
- **Навчальна діяльність:** Розуміє на слух та під час читання основний зміст текстів, що містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких здогадується з контексту.
- **Рівень самостійності:** Працює без сторонньої допомоги у більшості випадків, самостійно планує етапи написання твору чи підготовки усної доповіді.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Чітко формулює думки англійською мовою, аргументує власні вподобання, дослухається до аргументів співрозмовника.
- **Частота вияву вмінь:** Навички іншомовного мовлення виявляються стабільно у стандартних ситуаціях і помірно — в оновлених, незнайомих контекстах.

8 балів

- **Когнітивні процеси:** Оперує різноманітними граматичними часовими формами, порівнює мовні явища англійської та української мов, самостійно знаходить і виправляє помилки у своїх роботах.

- **Навчальна діяльність:** Логічно та послідовно викладає думки у письмовому вигляді (есе, твір-опис на 10–12 речень), використовує сполучні слова (*however, besides, because*).
- **Рівень самостійності:** Здатний самостійно здійснювати самоконтроль під час виконання тестів та практичних завдань, користується англомовними джерелами.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Конструктивно співпрацює в команді, ініціює та підтримує бесіду, пропонує варіанти вирішення комунікативних завдань.
- **Частота вияву вмінь:** Вміння проявляються впевнено й систематично у більшості різновидів мовленнєвої діяльності.

9 балів

- **Когнітивні процеси:** Узагальнює вивчений мовний матеріал, робить логічні висновки на основі прочитаного чи почутого, критично оцінює інформацію з англомовних медіа.
- **Навчальна діяльність:** Вільно та безпомилково виконує складні лексико-граматичні завдання, детально та повністю розуміє довгі автентичні тексти/аудіозаписи.
- **Рівень самостійності:** Демонструє повну автономність у роботі, самостійно добирає іншомовні текстові чи відеоматеріали для підготовки навчальних проєктів.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Будує розгорнуті логічні монологічні висловлювання без тривалих пауз, ефективно координує роботу групи англійською мовою.
- **Частота вияву вмінь:** Навички мають стійкий, інтегрований характер, учень легко переносить вміння з однієї теми на іншу.

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ (10–12 балів)

10 балів

- **Когнітивні процеси:** Творчо застосовує знання мови у нестандартних ситуаціях, розрізняє підтекст, гру слів чи іронію в англомовних текстах, висуває власні гіпотези.
- **Навчальна діяльність:** Самостійно пише офіційні та неофіційні листи, есе з елементами роздуму, дотримуючись відповідного стилю, багатства лексики та складної граматики.
- **Рівень самостійності:** Раціонально планує час під час виконання мовних квестів, самостійно визначає пріоритети дій та стратегії подолання мовних бар'єрів.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Вільно веде дискусію англійською мовою, коректно та переконливо відстоює власну точку зору, оперуючи багатим словниковим запасом.
- **Частота вияву вмінь:** Іншомовна компетентність виявляється усвідомлено, стабільно та автоматично в будь-яких програмових та життєвих ситуаціях.

11 балів

- **Когнітивні процеси:** Мислить системно, глибоко критично англійською мовою, аналізує соціокультурні особливості та ідіоми англомовних країн, порівнюючи їх із власними.
- **Навчальна діяльність:** Застосовує мовні компетентності в міжпредметному контексті (наприклад, читає англомовні статті з історії, географії чи ІТ для уроків).
- **Рівень самостійності:** Здатний до глибокої саморефлексії, самостійно аналізує свої прогалини у фонетиці чи граматиці та знаходить шляхи для їх усунення.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Виявляє лідерські якості під час командних мовних проєктів, дебатів або театралізацій, надихає команду до спілкування англійською.

- **Частота вияву вмінь:** Демонструє сталу сформованість комунікативної компетентності у варіативних, проблемних та стресових (іспити, олімпіади) ситуаціях.

12 балів

- **Когнітивні процеси:** Має системні, глибокі та випереджальні знання з мови, виявляє виняткове креативне та логічне мислення, легко оперує складними абстрактними поняттями.
- **Навчальна діяльність:** Розв'язує олімпіадні завдання високого рівня складності, успішно виконує самостійні творчі/дослідницькі проекти, вільно сприймає швидке мовлення носіїв мови з різними акцентами.
- **Рівень самостійності:** Повністю автономна особистість у вивченні мови, здатна самостійно опановувати нові складні мовні нюанси (наприклад, бізнес-англійську або сленг) за оригінальними матеріалами.
- **Рівень комунікації та взаємодії:** Презентує результати діяльності англійською мовою на рівні публічного виступу, вільно і природно володіє мовою, демонструючи високий ступінь мовленнєвої автоматизації (флюентність).
- **Частота вияву вмінь:** Англomовні компетентності повністю інтегровані в особистісний досвід учня, формують його як глобального громадянина і виявляються природно, спонтанно та автоматично.